

Ve věku 87 let v pátek zemřela extrémně pro-potratová soudkyně amerického nejvyššího soudu Ruth Baderová Ginsburgová, hlavní tvář demokratické strany v soudním senátu. Prezident Trump chce urychleně nominovat svého kandidáta a převážit poměr sil na stranu konzervativců

- CZ24 News | 19. září 2020

USA: Ve věku 87 let v pátek zemřela soudkyně amerického nejvyššího soudu Ruth Baderová Ginsburgová. Její úmrtí by podle agentury Reuters mohlo ještě více převážit poměr sil v devítimístném senátu nejvyššího soudu na stranu konzervativců, kteří měli dosud převahu pěti ku čtyřem. Americká média předpovídají bouřlivé spory ohledně nominace jejího náhradníka.

„Naše země ztratila právníka historického významu. My na nejvyšším soudě jsme ztratili milovaného kolegu. Dnes truchlíme, ovšem s pevným přesvědčením, že příští generace si budou Ruth Baderovou Ginsburgovou pamatovat tak, jak jsme ji znali – coby neúnavnou a ráznou bojovnici za spravedlnost,“ uvedl předseda nejvyššího soudu USA John Roberts.

Ginsburgová byla členkou nejvyššího soudu přes 27 let. Stala se jí v roce 1993 poté, co ji jmenoval tehdejší prezident Bill Clinton, přičemž byla teprve druhou ženou, která získala post na nejvyšší soudní instanci Spojených států.

Agentury Reuters i AP ji označují především za bojovnici za práva žen, která se postupně stala ikonou pro americké liberály. Během působení na nejvyšším soudě se potýkala s řadou zdravotních problémů včetně zlomenin žeber, rakoviny plic a kolorektální rakoviny. V posledních měsících docházela na chemoterapii poté, co u ní vyšetření v únoru odhalilo nádory na játrech.

Politická bitva o křeslo po Ginsburgové

Odchod Ginsburgové podle AP pravděpodobně rozpoutá politickou bitvu ohledně toho, zda je na místě, aby bylo uvolněné místo v senátu zaplněno ještě před listopadovými volbami. Vývoj otvírá cestu ke jmenování už třetího člena nejvyššího soudu vybraného prezidentem Trumpem. Případnou nominaci by musel potvrdit americký Senát, v tom ovšem mají většinu Trumpovi republikáni.

Soudci nejvyššího soudu mají v USA doživotní mandáty a jak píše Reuters, hrají obrovskou roli při formování právních norem v oblastech od práv menšin po pravomoci hlavy státu. Nejvyšší soud například verdiktem z roku 1973 legalizoval potraty po celých USA, v roce 2015 zase dal zelenou sňatkům homosexuálních párů.

Trump už jmenoval dva jeho členy: v roce 2017 Neila Gorsuche a o rok později Bretta Kavanaugha. Většinu v soudním senátu tak získali soudci považovaní za konzervativní, Ginsburgová byla brána jako hlavní tvář liberální frakce. Podle informací rozhlasové stanice NPR jen několik dní před svou smrtí předala své vnučce Claře Speraové následující vzkaz: „Mým nejrůznějším přáním je, abych

nebyla nahrazena, dokud nebude uveden do úřadu nový prezident.“

Americká média ovšem očekávají, že Trump se příležitost vybrat nástupce Ginsburgové bude snažit využít. Podle listu The Washington Post jmenování nového soudce mu dává příležitost k sjednocení republikánské strany a k agitaci evangelikální voličské základny, u níž prezident podle posledních průzkumů ztrácel podporu.

Složení Nejvyššího soudu je klíčovým bojištěm v americké kulturní válce. Definitivní převaha konzervativních soudců by znamenala možnost prosazení protipotratových zákonů, které jsou podstatným tématem pro Trumpovy voliče.

I pokud by Trump znovu neusedl do prezidentského úřadu, jím prosazený kandidát by vzhledem k doživotnímu mandátu soudců po několik let představoval vlivný hlas konzervativců v soudních sporech země. Trumpův demokratický protivník Joe Biden proto vyzval, aby nového člena amerického nejvyššího soudu navrhl až vítěz listopadové prezidentské volby.

Trump na Twitteru oznámil, že republikáni mají povinnost neodkladně nahradit Ginsburgovou. „Byli jsme zvoleni do vlivné a významné pozice, abychom činili rozhodnutí pro lidi, kteří nás tak pyšně zvolili. Za nejdůležitější z toho je už dlouho považován výběr soudců do Nejvyššího soudu Spojených států. Jsme k tomu zavázáni, a to neprodleně!“, napsal.

 [Donald J. Trump @realDonaldTrump](#)

.@GOP We were put in this position of power and importance to make decisions for the people who so proudly elected us, the most important of which has long been considered to be the selection of United States Supreme Court Justices. We have this obligation, without delay!

19. září 2020 v 16:10, příspěvek archivován: 19. září 2020 v 17:25

[oblíbit](#) [retweet](#) [odpovědět](#)

Demokraté poukazují, že republikáni před čtyřmi lety bránili hlasování o náhradníkovi po zesnulém soudci Antoninu Scaliovi s tím, že takto důležité rozhodování by nemělo být přijato ke konci prezidentského mandátu. Scalia zemřel asi deset měsíců před volbami, zatímco teď do voleb zbývá necelý měsíc a půl.

Podle zdrojů televize ABC News Trump kandidáta oznámí v nejbližších dnech. „Kandidátovi prezidenta Trumpa se dostane hlasování na půdě Senátu Spojených států,“ avizoval už v pátek večer lídr republikánské většiny Mitch McConnell.

Lídr demokratických senátorů Chuck Schumer v prohlášení uvedl, že uvolněné místo na nejvyšším soudě by nemělo být obsazeno, „dokud nebudeme mít nového prezidenta“.